

ORIENTACIONS

nº 4531

CEDOC
FONS
A. VILADOT

FRONT UNIVERSITARI DE CATALUNYA • GRUPS NACIONALS DE RESISTÈNCIA

Barcelona, 11 de Setembre del 1946

Any III N. 253

EDITORIAL Política realista o falta de sentit comú?

A cada pas avui hom sent a dir: "Jo sóc un home pràctic". Gairebé sempre, els que així diuen són homes d'una pobresa espiritual extraordinària, d'un nivell cultural ínfim. És que s'ha confós "el pràctic" amb les pròpies conveniències i amb la satisfacció de les nostres necessitats o capricis.

El tipus "d'home pràctic" s'ha generalitzat en la societat actual.

Paral·lelament, i com a conseqüència de les mateixes circumstàncies que motiven l'aparició dels mencionats vulgars pragmàtics, hom pot constatar en els cercles polítics -clandestins, és clar-, l'existència de "l'home realista", del partidari del "realisme" i de la seva aplicació en l'activitat política. Aquests aprenents de polítics realistes acostumen a tenir un desconeixement absolut de la realitat i acostumen a anar carregats amb unes dosis verament extraordinàries de dogmatisme. Acostumen a ésser, però, de molt bona fe, intel·ligents, bons i patriotes. Ara bé, sotmesos com estan a la monomania del realisme, corren el risc de caure en extravagàncies i actituds perilloses. Per això avui volem parlar d'ells.

Creiem que per a fer política constructiva, sempre i més en els temps actuals, ha estat precisa la llibertat d'esperit incompatible amb llurs actituds dogmàtiques, obtuses i inoperants. Un programa no ha d'ésser rígid, tractat amb precisió geomètrica dins la serenitat d'un apacible laboratori. La política és quelcom de real, palpitant com l'existència de la vida mateixa, i com ella és variable, diversa i apareix d'una manera distinta en cada circumstància. És per això que hom no pot acostar-s'hi amb l'idea preconcebuda d'embotellar-la en unes figures bastides a priori. Creiem, per tant, en el realisme polític; però per damunt de tot, creiem en l'intangibilitat de certes idees.

"La força espiritual de les idees -digué un dia Rovira i Virgili- és un dels grans factors de la política contemporània. I la política que menys pot prescindir del sustentacle dels principis, de la força espiritual desinteressada, és la política nacionalista. Així com Marià Aguiló digué que "mai no és té raó contra la llengua", podem dir que "mai no és té raó contra l'ideal". Les idees contra les quals mai no és té raó, afegirem nosaltres, són les del món moral que han de presidir sempre la nostra actuació. I aquelles altres del món polític -també moral, per tant- que acceptem com idees-mestres o idees-motora i a les que sometrem també tota la nostra actuació.

Dignitat, decència, justícia, llibertat, democràcia.

Ja sabem que els aprenents de realistes ens diran que aquestes són paraules buides que res volen dir, i que propugnaran en canvi la col·laboració amb les forces més nocives -per sòrt, ja vençudes militarment- en nom del que ells en diuen l'oportunitat. Però no és veritat! Aquestes paraules són les que mouen les nacions; i amb ningú col·laborarem; i contra els que ho facin lluitarem, si per col·laborar-hi hom ha de renunciar als principis fonamentals de la moralitat i la convivència.

Recomanem als "homes realistes" que meditin bé sobre llur actitud; si ho fan veuran que l'únic que logren és fer persistentes els mètodes, teories i maneres que han estat bandejats d'Europa alhora que els nazis.

Nosaltres, des d'ORIENTACIONS i des de la direcció del F.U.C., continuarem propugnant una política realista, d'aproximació a tots els grups per estranyos que siguin, d'adaptació -si cal- a totes les circumstàncies, d'aprofitament de tots els avantatges possibles; però, també, d'elevació moral, de sotmetament a les idees que informen el nostre programa, al que permanence fidel i al que permanexerem fidels malgrat totes les dificultats i malgrat els consells de tots els aprenents de polítics realistes, tant suspectes de falta d'ètica com de incompetència política.

I tot, perquè contra l'ideal mai no és té raó.

Si sempre la serenitat és necessària, en els moments actuals, tempestuosos i inquietes, és encara molt més indispensable. Mai ens arrepen-tem del que fem, diem o pensem en moments de se-renor; en canvi, ben sovint haurem de penedir-nos dels fruits de moments d'irritació i ofuscament. Per això us demanem que, en l'anàlisi de la situació internacional no us deixeu endur per prejudici i gustos personals. Altrament, no incorreu en la ingenuïtat de fixar posicions absolutes tenint com a única font d'informació la tendenciosa premsa falangis-ta, oficial.

Cada dia amb més intensitat és parla de la proximitat de la nova guerra. Si fem cas del que ens diuen els diaris, que ja hi estem en vigílies. Nosaltres no en fem cas:

1. perquè estem convençuts de la parcialitat de la premsa falangista;
2. perquè encara creiem que els aconteixements estan sotmesos a lleis lògiques. Analitzem ara aquests dos motius:

1. Una nova guerra només pot afavorir el feixisme (incloem en aquest mot tant la doctrina mussoliniana com aquelles altres similars i reaccionàries o estàticament conservadores). El falangisme espanyol sap que els seus dies estan comptats; només deté la caiguda l'actitut governamental anticomunista. Si les potències occidentals fessin la guerra als soviets, l'hora del triomf del falangisme ha-ria arribat. L'Espanya franquista, inventora i propugnadora del bloc occiden-tal antisoviètic, no deixa passar cap oportunitat per a intentar accentuar les di-visions que separen els vencedors: és l'herència de Goebbels i Hitler. "Una no-va guerra es fa cada dia més necessària i fins i tot desitjable" tradum de "So-lidaridad Nacional" del dia 21 d'Agost. Els feixistes saben que la guerra els pot salvar i per això la demanen. El mateix diari, uns dies abans deia: "Fran-ca només es salvarà si damunt del seu cos realitza l'operació que nosaltres in-iciarem el Juliol del 36". La guerra portot és el seu desig; només la guerra, per fer brollar de nou les doctrines que la victòria arrenca del poder. "Els que desitjen la vinguda d'una nova guerra, són uns criminals" ha dit Massarik a París. D'acord. Per això us demanem que no feu cas de la premsa d'aquí; recordeu que és una premsa intervinguda; dirigida, per tant partidista, exagerada i des del primer dia, mentidera.

2. No esperem la propera vinguda de la guerra perquè encara creiem que els a-conteixements estan sotmesos a unes lleis lògiques. Encara que els diri-gents de les primeres potències mundials volguessin la guerra, seria possible aquesta, avui? Les masses -i avui les masses deixen sentir la seua veu- no vo-len la guerra. Excepte en determinats cercles, la guerra antisoviètica no seria popular. Les ferides de la passada conflagració encara estan obertes. La indús-tria mundial està en desgavell; l'agricultura també. Hi han altres mitjans, in-clús no pacífics, per a solucionar les diferències entre els estats. El comu-nisme, espantall de moda que aixequen els porucs, fora possible que sortís en-fortit d'una nova guerra que no faria sino estendre i incrementar el desconsol la misèria i la desesperació. Però és que hi hauria algú que de debò guanyés quelcom en la guerra? Es que hi ha necessitat d'una guerra? Avui aquestes no-més poden acabar-se amb victòries totals; és que cap presumpte bol.ligerant es creu prou fort per a fer doblegar el genoll a l'adversari per més del compte?

No amaguem l'existència de diferències profundes entre els estats; avui el món, que ha esdevingut petit, està sotmès a les pressions oposades de dues grans forces: la Unió Soviètica i els Estats Units. Són dues concepcions dife-rents de la vida i són també dues economies poderoses i expansives. Però es-ten segurs que l'amor a la pau de molts dirigents, l'odi a la guerra de les masses populars, l'interès egoista particular de les nacions i la necessitat col.lectiva de pau, continuaran imposant-se i acabaran aixafant a les tendèn-cies i forces reaccionàries i feixistes que, des de molts recone -i Espanya n'és un d'ells- intriguen, provoquen i treballen per fer venir la guerra.

J. V.

Es torna a
parlar -de
fet durant
molts anys
hom no ha

Només solucions democràtiques

per PERE SERRA

l'eraren
que s'in-
trodueixi
i arrelili
impunisme.

deixat de parlar-ne del possible aveniment d'un govern, en la ment dels que el propugnen més o menys transitori, en carregat de la "liquidació" del règim franquista. Hom diu que aquest govern ja està compost i que "d'un moment a l'altre" es farà càrrec del poder. Naturalment, garantirà l'ordre i evitarà qualsevol mena d'aldarull.

Parlem una mica de tot això, que bé s'ho val.

No ens oposaríem a la formació i establiment d'un "govern pont" sinó estem tan acostumats a les situacions provisionals que es perpetuen. Tampoc ens hi oposaríem sinó estessim convençuts de la necessitat de consultar l'opinió del poble després de més de deu anys de no haver-ho fet. Per això, encara que no ens declarem fervents partidaris d'una teoria legitimista, si que propugnem l'immediat retorn a les institucions renovades, és clar que ja fa tant temps elegí el cos social i que representen la continuïtat nacional de Catalunya. Institucions, aquests, i organismes i cartes fonamentals ja superats, però que servirien "de pont", de règim transitori i provisional fins a ésser possible una nova consulta popular.

No estem d'acord -encara que això no representi que desaprofitem els avantatges i facilitats que ens donen per a treballar- amb cap classe de règim que representi la prolongació i la pervivència de l'actual. Sota la capa de generositats i benevolències no to-

Un "govern pont" format per ~~desnada~~ gog
esos enra que portin diferents collars, és admissible. A més, no hem exposat les nostres vides perquè ara arribin quatre militars aprofitats i vividors a recollir l'herència dels que han arruïnat els pobles d'Espanya. Ens diuen que el govern que ens imposaran sera provisional, democràtic, transitori i tolerant. Inclús, asseguruen que reconeixeran certes "necesidades regionales". Podem dir nosaltres, que no creiem en l'honor d'aquesta militària, ni en la vergonya dels falangistes, ni en la tolerància dels reaccionaris franquistes. Sabem perfectament que un cop al poder farien -al fi i al cap son els mateixos- el mateix que fan els que ara hi estan. Nosaltres només obeam la voluntat popular; només reconeixerem el govern nascut d'una consulta lliure. Per a preparar-la ja tenim un govern provisional el de la Generalitat que a l'exili presideix el senyor Eria. Estem o no estem d'acord amb la seva actuació, però al fi i al cap és el Govern de Catalunya, l'únic que en aquests moments pot representar-nos, l'únic que es pot considerar hereu de les institucions que fa tants anys el poble escollí.

Totes les solucions que no siguin democràtiques han de merèixer el nostre menyspreu. Voler introduir en els rengles de la resistència idees i propostes contràries i llesives a la voluntat popular, es col·laborar amb l'enemic, és retrassar l'hora de l'enfonsament de l'adversari.

PERE AMB 12 d'Agost.- Ha esclatat un corollis petat d'uns TRAYDORS del Teatre Comèdia, mentre's representava "Terra Baixa", per una companyia encapçalada per el renegat "Don Enrique Borrás", qui dues setmanes abans havia repudiat públicament -"yo no dejo al teatro español" a l'escena catalana. L'acte ha sigut profitós; doncs en vista de "l'acollida" -era el segon dia-, "l'il·lustre" ha plegat veles.

DEL BELSEN 21 d'Agost.- Cinc elements de la Resistència BARCELONÍ han intentat evadir-se de la Presó Model. Un ha resultat; un altre ha sigut mort per un centinella, i els altres tres han fracassat en llur intent. Després d'aquest incident, el règim intern s'ha fet encara més ferotge.

BARCELONA 3 de Setembre.- A les sis del matí, ha esclatat una bomba de gran potència dins l'edifici de la "CNS" de la Via Laietana 16. Els danys són considerables.

TRANQUILITAT 6 de Setembre.- A dos quarts de sis de la tarda, s'ha començat a robar a mà armada dins el despatx de la fàbrica "Balet i Vendrell" del carrer Badal de Sans, pel valor de 160.000. En menys de tres setmanes, els actes d'aquesta mena han sigut nombrosos, i tots silenciats per la premsa. Els més importants, són els realitzats el diàbte 23 d'Agost a les cases Mas Baga i Elizalde.

FIDELITAT 10 de Setembre.- Del film anglès "La carga de los 40.000 jinetes" han estat suprimides les escenes que mostraven actes brutals començats per els catalans en 1918.

NOTICIARI

Avui, és l'
11 de Setembre
aniversari de la
gesta dels herois
del 1714.
Aquest gloriós
episodi de la his-
toria de les lluit-
es de Catalunya
en defensa de
llur personalitat
moral i material
SERA EVOCAT PER
ORIENTACIONS
en un
NÚMERO EXTRAORDINARI
que és publicarà
pròximament.

UNA DE COL·LABORACIÓ

EL SENY I LA VIOLENCIA

per CURIAL

Els articles inclosos en aquesta secció expressen idees i opinions estrictament personals dels seus autors. Per tant ni les organitzacions editores d'aquest periodiu, ni la redacció del mateix, es fan responsables del seu contingut.

EM sentit blasmar, molt sovint, les maneres impetuosos de que fa us la joventut conscient de Catalunya per proclamar llurs sentiments i fer constar la seva protesta contra el règim existent. És per això que creiem que cal advertir d'una vegada el que nosaltres pensem a tots els esperits tebis aburguesats. Si hi ha algú que manifesti els seus escrúpols davant la voladura d'un local del "Seu" o davant d'una bandera barrada tumultuosament apareguda, arguint que no és aquest el mitjà més a propòsit per aureolar el nom de Catalunya, a aquest li direm que no temi. No es nostra la frase patètica de "los puños y las pistolas". Mai farem d'aquest lema tant anticristià el nostre distintiu; i no li farem perquè no és aquest el temperament de cap bon català, i a més a més perquè ens repugna com a demòcrates i com a ciutadans.

Tots tenim a l'esquena unes experiències prou viscudes per a no desertar d'allò que tant se'ns predica: el seny. Tots sabem el que costa no dominar la sang pel cervell en moments d'irritació i de ràbia. La "política de barricada" no farà -ben cert- la Catalunya dels nostres somnis. Però d'això a acotxar el cap a la l'ala i a prestar-se miserablement al col·laboracionisme, hi va una distància que nosaltres no podem salvar perquè ens cauria la cara de vergonya i se'n inflammaria l'ànima. I com que no podem salvar-la, ens hem de quedar a l'altre costat i obrar en conseqüència.

La gentussa amb qui ens cal conviure, no són una gent qualsevol; no són els executors d'una política que pugui divergir més o menys de la nostra manera de pensar, no. Són uns vils intrusos, fisiològicament incompatibles amb tot hom que li resti un bri de moralitat. Ells no entenen més que un llenguatge: el de la violència. No admeten, ni per principi, cap forma de discussió. Tenen el garrot a la mà i peguen sense compassió a tots aquells que pretenen sobresortir per a desemmascarar-los. Són tan infrahumans, que no entenen ni volen entendre cap més dialèctica que la dels punys i les pistoles. Nosaltres entenem i parlem d'altra manera, però amb ells no volem ni podem fer-ne ús. No en són mereixedors; i més encara: no podriem entendre'ns.

Tot aquell que defugí aquesta posició i cregui en la possibilitat d'obtenir una almoïna pidolada de genolls, no passa d'una ingenuïtat mancada de seny.

Es per això que proclamem la dignitat de la nostra posició i advertim a tot català el deure que té de contribuir, amb els mitjans de que pugui fer ús, a l'enderrocament del franquisme. Si s'adopta una posició, cal mantenir-la.

La nostra posició és clara: amb ells no hi volem res. Si no entenen més llenguatge que el seu, el seu parlarem. La posició negativa la guardem per ells; la positiva per nosaltres. Tingueu en compte que junt a la tasca -verdaderament substancial- de "Catalunya endins", en cal una altra -no menys important-, i aquesta és la de mirar a fora. Tot cos té superfície.

11 DE SETEMBRE DEL 1714

...Encara restaven, però a l'ànima de Catalunya, defenses i reductes més sòlids que les muralles, esberlades, de la seva capital, que la força de les seves tropes i milícies, suprimides, que les seves caigudes institucions seculares. Restava la terra afaïçonant el caràcter dels seus fills, protegint en els seus replecs la tradició i l'idioma. Restava aqueixa tradició, que no podria tan fàcilment esborrar-se -tradició històrica, tradició literària, tradició de govern propi, tradició de recel en vers el poder central-. Restava, per damunt de tot, l'idioma, que s'havia fet enfora de les posicions més visibles i brillants -literatura, ciència, política-, que les mesures centralitzadores i assimilistes farien enfora d'altres importants posicions -administració de justícia, corporacions públiques, exercit, instrucció-; però romania en vida, parlat per tots els catalans.

FERRAN SOLDEVILA
(Història de Catalunya)

DARRER MOMENT: Aquest matí, aniversari de la Gesta del 1714, elements de l'existència han col·locat la Senyera catalana en un centric indret del darrer D'En Rafel de Casanova de la nostra ciutat.